

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๗๔

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) : เรื่องปก พร่งนี้เขาจะเอาไปนะ เดี่ยวเขาจะ
นึกว่าเราเปลี่ยนใจ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ เกี่ยวเนื่องกับเรื่องนั้นครับ
เมื่อก็ได้หารือกับคุณปกรณ์และคุณนาถะแล้ว ตามที่ท่านประธานเห็นชอบเมื่อวานว่าเราจะ
พิมพ์ตัวย่อเล่มสรุปแจกผู้สื่อข่าวพร่งนี้นะครับ แต่ว่าจะพิมพ์เป็นแบบกระดาษ A4 เย็บมุม
ให้เขา ไม่ทำอย่างนี้จะช้านะครับแล้วก็จะแจกหลังจากที่ท่านแถลงแล้วเสร็จสรรพหมดแล้ว
นะครับ

ประธาน : แล้วเราจะแจกร่างเขาไหม

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ร่างตัวใหญ่ ๆ ไม่ได้แจกครับ ยังทำไม่ทัน
ไม่ทราบว่ามันหรือเปล่า เพราะว่าเขาไปให้โรงพิมพ์ทำอยู่ แต่ว่าจะมีไฟล์ดาวนโหลดในเว็บให้
แต่เราจะแจกอันนี้ให้

ประธาน : ตัวจริงดาวนโหลดหรือ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ตัวจริงถ้าเสร็จเรียบร้อยแล้วท่านอนุญาตเดี๋ยวให้
ประชาสัมพันธ์เขาเอาไปลงพร่งนี้ตอนบ่ายสอง ให้เอาลงใน website เขาได้ให้คนเอาไป
ดาวนโหลดได้ แต่ถ้าท่านประธานจะให้แจกนักข่าวตัวเต็มเล่มที่เรามี ก็แล้วแต่ท่านประธาน
บอกครับ เพราะว่าจะได้ไปให้เขาจัดให้ เพราะว่ามันก็คิดว่าน่าจะไม่เกิน ๑๐๐ คน ทำให้
สัก ๑๐๐ ชุดก่อนก็ได้

ประธาน : แต่เราต้องทำให้ทั้ง ครม. คสช.

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นภัสสร ๑/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : อันนั้นเขากำลังอยู่ใน process ทำครับ
แล้วอาจารย์นิติพันธุ์ก็ต้องการจำนวนหนึ่งเอาไปเชียงใหม่ในวันเสาร์นี้ครับ

ประธาน : ทันทใหม่ จะได้สักเท่าไร

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : โรงพิมพ์ยังทำงานอยู่ครับ

เจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการ : ขออนุญาตท่านประธานค่ะ ทางโรงพิมพ์
รอ stand by ถ้าทางคณะกรรมการเราเรียบร้อยก็ส่งให้กับทางโรงพิมพ์ได้เลยค่ะ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : หวังว่าเย็นพอท่านเลิกประชุมก็จะเอาไฟล์
ที่ไม่แก้แล้วเอาไปให้เขาครับ

ประธาน : เขาต้องการดูอันนี้หรือดูไฟล์

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เขาต้องการไฟล์ครับ

เจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการ : ต้องการเป็นไฟล์ค่ะท่านประธาน

ประธาน : เอาไฟล์แล้วเขาทำอะไร

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เขาก็ print ออกมาแล้วก็พิมพ์เป็น copy
ได้เลยครับ

ประธาน : ไปถึงก็ใช้ได้เลย

เลขานุการ (นายปกรณ์ นิลประพันธ์) : ไปเรียงพิมพ์ในคอมพิวเตอร์ครับ

ประธาน : ผมนึกว่าจะให้เขาไปเรียงพิมพ์ก่อน ไม่ต้องเรียงพิมพ์แล้วใช้ใหม่

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เรามี format ของเขาครับ ก็เลยตกลงกับ
คุณนาถว่าถ้าเลิกประชุมวันนี้ถ้าท่านประธานไม่แก้ไขอะไรอีกแล้ว ถ้าอนุญาตก็จะขอเอา
ไฟล์ไปให้เขาเลยครับ แล้วเขาก็จะป้อนให้ ถ้าหากท่านประธานบอกว่า เอามาสัก ๑๐๐ ชุด
พรุ่งนี้ตอนเที่ยงจะแจกนักข่าว ก็จะขอให้เขาทำให้เลยก่อน ๑๐๐ ชุดพร้อมกับตัวย่อนี้
แล้วเดี๋ยวพอท่านแถลงเสร็จก็ค่อยแจกให้เขาครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

ประธาน : หนังสือสถานะยังไม่มา นานะ พรุ่งนี้เราส่งไป สนช. สปท. คสช. ครม. ส่งไปอย่างละชุด แล้วก็ตาม พอได้ครบแล้วก็ขนส่งตามเขาไป บอกเขาด้วยว่าเราจะส่งตัวจริงตามมา คือจะได้ถือเป็นจุด start ว่าเราส่งเป็นทางการให้ คราวนี้เราดูจนจบแล้วใครไปอ่านมาแล้วเจอ ผมจะไล่ไปที่ละหมวดนะครับ หมวด ๑ มีใครมีอะไรจะแก้ไหม หมวด ๒ ตกลงปรกณ์แก้หรือเปล่า หรือยัง

เลขานุการ : ยิงครับ

ประธาน : ถ้าแก้ต้องไล่ใหม่หมดเลย วรรคสองที่ไหนมาตราอะไร มาตราที่เราใส่ตัวจริงอยู่ที่ไหน

เลขานุการ : มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ ครับ ถ้าจะต้องใส่วรรคสอง

ประธาน : ก็ต้องไปมาตรา ๑๗๒ อีก

เลขานุการ : มาตรา ๑๗๒ ก็ใส่วรรคสามเข้าไปเหมือนเดิมครับ

ประธาน : คือคุณปรกณ์มีข้อสังเกตว่าเราตั้งเรื่องที่จะประชุมในฐานะรัฐสภาในเวลาที่ไม่มีสภาผู้แทนราษฎร ไปรวมเขียนไว้ในมาตรา ๑๒๑ มันทำให้บทบัญญัติในหมวดพระมหากษัตริย์ไม่สมบูรณ์ในตัวมันเอง ถ้าเมื่อจำเป็นจะต้องเอาหมวดนี้ไปใช้ที่ไหนก็ยกหมวดไปแล้วก็ต้องไปตั้งมาตรา ๑๗๒ นี้ด้วย เขาก็เลยเสนอแนะว่าให้กลับไปเขียนไว้ที่เดิมในหมวดพระมหากษัตริย์ แล้วก็ส่วนมาตรา ๑๗๒ ก็ไปเขียนของมันคือยอมเขียนหลายที่ แล้วเวลาหมวดพระมหากษัตริย์จะเอาไปใช้ที่ไหนอย่างไร ก็จะได้ไม่ต้องพะวักพะวง ก็เป็นแนวคิดที่ดี ก็เขียนตัวเต็มไว้ที่มาตรา ๑๗

เลขานุการ : มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ เหมือนเดิมครับ

ประธาน : มาตรา ๑๙ ก็ให้นำความในมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับ

เลขานุการ : มาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

ประธาน : ก็เขียนไล่ไป แล้วก็พอมาตรา ๑๒๑ ก็อาจจะไม่ต้องตัด ก็เท่ากับเป็นการโยง โยงซ้ำอีกที ของเดิมเขาจะเขียนว่า ในระหว่างที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ หรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ อันนี้ถ้าเขียนอย่างนั้นก็ชัด แต่ว่าถ้ามันเกิดไม่มีด้วยเหตุอื่น มันก็จะคลุมไม่ถึง ถ้าจะให้คลุมถึง ก็บอก ในระหว่างที่ไม่มีสภาผู้แทนราษฎร เอาให้ชัดเลยไหม อาจจะระเบิดลงตุ้ม ตายหมด ไม่สิ้นอายุนะ คือของเดิมเราไม่เข้านะ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๙ ไขใหม่ มาตรา ๒๐

เลขานุการ : ไม่ว่าจะด้วยเหตุ ไขใหม่ครับ

ประธาน : เรียงถูกหรือเปล่า สิ้นสุดลงก่อน หรือ ถูกยุบก่อน

เลขานุการ : ไม่ว่าจะด้วยเหตุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ หรือเหตุอื่นใด

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เมื่อสักครู่นี้มาตรา ๗ ได้ เพราะว่าเสียงใช้ ๒ ใน ๓ เขากำหนดไว้ กรณีประกาศสงครามให้ใช้เสียง ๒ ใน ๓ ที่นี้ต้องเขียน ๒ ใน ๓ ของวุฒิสภาด้วยครับ กรณีที่ทำหน้าที่รัฐสภาครับ

ประธาน : เมื่อกี้ มาตรา ๑๒๑ เรียบอกหรือเปล่า

เลขานุการ : ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนวุฒิสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ประธาน : มาตรา ๑๗ วรรคสอง เป็นแต่เพียงบอกว่าให้วุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภา ส่วนคะแนนเสียงอยู่ที่มาตรา ๑๒๑ หมวด ๓ ใครมีอะไรไหมครับ หมวด ๔ ใครไปอ่านหมวด ๔ อาจารย์นิติพันธุ์มีอะไรไหมครับ เมื่อเข้าใครมาพูดอะไรสักอันที่มันอยู่ในแนวนโยบายของรัฐ และควรจะมาอยู่ในหน้าที่ของรัฐ หมวด ๕ มีไหมครับ หมวด ๖ หมวด ๗ ท่านประพันธ์ไม่มีอะไรไขใหม่ครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตย้อนกลับมาในหมวด ๓ ได้ไหมครับ นิดเดียวครับ คือไปอ่านดูแล้ว แล้วก็ mark ไว้ว่ามันอาจมีประเด็นที่

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

ยังไม่ชัดเจนในมาตรา ๔๓ ซึ่งเป็นเรื่องของสิทธิ และก็เป็นจุดเด่นของรัฐธรรมนูญเรา เดิมที่มีคำที่เราพูดกันเรื่องสิทธิชุมชน อันเป็นสิทธิที่รัฐเปิดให้ในการที่จะเข้าไป เข้าถึง อนุรักษ์ ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ที่นี้ในหมวดนี้มันไม่มี แต่มันไปมีในหมวดที่ว่าด้วยหน้าที่ของรัฐ และในแนวนโยบายของรัฐ ในหน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๓ เป็นการมองว่ารัฐต้องเปิดให้ประชาชนได้เข้าใช้ประโยชน์ได้อะไร ที่นี้ผมก็มามองเหมือนกับว่าจะดีไหมครับ ถ้าหากในตรงมาตรา ๔๓ เราเขียนให้เป็นสิทธิของชุมชนที่จะเข้าถึง ใช้ทรัพยากร และก็อนุรักษ์ฟื้นฟูอะไรต่าง ๆ เข้าไปด้วย มันจะได้สอดรับกัน เพราะว่าด้านหนึ่งที่เราพูดว่า เรามีสิทธิ ๒ ประเภท สิทธิพื้นฐาน กับสิทธิที่รัฐจะทำให้มันจับต้องได้ และเราก็จะตรา ๒ ข้างให้มันสอดคล้องกัน ด้านหนึ่งก็เปิดสิทธิให้ อีกด้านหนึ่งก็มากำหนดให้รัฐต้องทำอย่างนี้ครับ

ประธาน : เรากำหนดทางใดทางหนึ่ง คือถ้าจะกำหนดเป็นสิทธิแล้วก็จะไม่ได้ไปกำหนดเป็นหน้าที่ของรัฐ ถ้าอะไรที่สำคัญที่เราคิดว่าประชาชนควรต้องมี เราจะกำหนดเป็นหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเพราะฉะนั้นในส่วนที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ใช้ทรัพยากร เราก็บอกว่า รัฐมีหน้าที่ต้องทำ แล้วต้องให้ประชาชนและประชาชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าว

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ซึ่งอันนี้ก็คือมาตรการรองรับสิทธิชุมชนนั่นเอง
คือฝั่งนี้

ประธาน : คือบังคับให้รัฐต้องให้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เพราะรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐
ที่คนไทยเขาชินอยู่กัน มันไปอยู่ฝั่งสิทธิ มันไม่ได้อยู่ฝั่งหน้าที่ของรัฐ

ประธาน : ซึ่งต้องไปตะเกียกตะกาย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : มันก็ลอบไปเรื่อยของมัน

ประธาน : แต่อันนี้เราก็ให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องให้ชุมชนเขาได้รับ
ประโยชน์ มีส่วนร่วม คือบังคับไว้เลย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ถ้าอย่างนั้นในข้อความในมาตรา ๔๓ มันมี
แต่พวกภูมิปัญญา ศิลปวัฒนธรรม มันไม่มีคำว่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประธาน : มาตรา ๕๓ มี

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : มาตรา ๔๓ ขออภัยครับ

ประธาน : มาตรา ๔๓ มันสิทธิ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : อันนี้ท่านอาจารย์ว่าไม่ต้องไปใส่เรื่องของ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว

ประธาน : พวกนั้นเรามาใส่ไว้เป็นหน้าที่ของรัฐอย่างไรครับ มาตรา ๕๓

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : โอเคครับ เพราะว่าจะได้อธิบายถ้าใครมาถาม

ประธาน : พวกสิทธิเรื่องวัฒนธรรมอะไรนั้นก็เป็นเรื่องอยากทำอะไรก็ทำกัน
ไป ก็ไม่ว่าอะไร

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ผมว่าอันนี้เป็นประเด็นที่พวกองค์กรชุมชน
ทั้งหลายเขามักจะเรียกว่าเป็นหัวใจอันหนึ่งของเขาล่ะ ที่เขาก็จะคอยดูว่ารัฐธรรมนูญนี้
บัญญัติให้พื้นที่กับเขาไหม พื้นที่ของเขาก็คือสิทธิที่เขียนไว้แล้ว ก็รัฐเปิด จะได้อธิบายให้เขา
เข้าใจครับ ถ้าท่านประธานได้อธิบายอย่างนี้ก็ด้วยความเคารพครับ ผมจะไปอธิบายต่อว่า
อันนี้เราจะบังคับรัฐแล้ว แล้วปฏิเสธไม่ได้

ประธาน : คือต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์
ด้วย เป็นหน้าที่เลย เชิญครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

บุศกร ๒/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ หมวด ๖ มาตรา ๗๑ วรรคสอง ทั้งหมวดเราใช้คำว่า รัฐพึง นะครับ แต่ว่าพอมาตรา ๗๑ วรรคสอง เราใช้คำว่า ต้อง

ประธาน : คือในหมวดแนวนโยบายแห่งรัฐส่วนใหญ่เราจะใช้พึงหมด ยกเว้นในเรื่องที่จะบังคับว่าไม่ให้เลียง แต่ว่าเราไม่ได้ไปใส่ไว้ในหน้าที่ซึ่งมันดูน่าจะเป็นนโยบาย แต่ว่ารัฐต้องทำ เราก็จะใส่คำว่า ต้อง มันจะมีอยู่ ๒ - ๓ มาตราที่เป็นอย่างนี้ เช่นในเรื่องคุ้มครองพระพุทธศาสนา นี้ ๆ อันแรกจะเริ่มต้นด้วย รัฐพึง พอถึงมาตรา ๖๓ วรรคสอง รัฐต้อง แล้ว คือดีกรีสูงขึ้น คือดีกรีในแนวนโยบายแห่งรัฐมันจะมี ๒ ระดับ คือทำไปตาม แต่อีกระดับหนึ่งคือเน้นให้ทำ พอมาตรา ๗๒ วรรคสอง ก็ต้องเหมือนกัน

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ มาตรา ๗๒ คำว่า ซึ่ง มันเกินมาใหม่ครับ วรรคสุดท้ายครับ

ประธาน : ไม่เกิน ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่า คือให้หน่วยงานของรัฐไปกำหนดประมวลจริยธรรมเอง แต่เราบังคับว่ามันต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมที่รัฐจัดไว้ หมวด ๘ คณะรัฐมนตรี

นายอัชพร จารุจินดา : ขออนุญาตครับ กลับไม่หมวดเมื่อกี้ คือมาตรา ๙๖ (๑๓) สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงเมื่อ และ (๑๓) บอกว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ตอนนี้เราเขียนคนที่ฝ่าฝืนจะต้องไป ป.ป.ช. ไปถึงศาลรัฐธรรมนูญเป็นคนชี้ว่าเขาฝ่าฝืนเขาถึงจะพ้น แต่อันนี้ถ้ามาตรานี้เขียนไว้เพียงแต่ว่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม คือเขาไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานเขาพ้นทันทีโดยอัตโนมัติ จะให้เป็นอย่างนั้นหรือเปล่าครับ เจตนาอย่างนั้นใช่ไหม

ประธาน : ใช่ หมายถึงไปศาลรัฐธรรมนูญ เพราะใครสงสัยว่าขาดคุณสมบัติตามนี้ก็ไปศาลรัฐธรรมนูญ

นายอัชพร จารุจินดา : ตอนนี้มี ๒ ช่องนะครับ ถ้าไปให้ ป.ป.ช. สอบก็ได้ แล้ว ป.ป.ช. ก็สอบ แล้ว ป.ป.ช. ก็ยื่นศาลรัฐธรรมนูญ แต่เขียนทั้งวันนี้เขาไปร้องศาลรัฐธรรมนูญโดยตรงเลยก็ได้

ประธาน : ไม่ ถ้าเป็นกรณีมาตราอะไรนะที่เราบอก ถ้าเป็นกรณี (๑) ให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญไม่ใช่หรือ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

นายอัคร จารุจินดา : แต่ว่าผ่านกระบวนการ ป.ป.ช. มาก่อน คือให้มีคนไปร้อง ป.ป.ช. ว่าคนนี้ประพฤติผิดจริยธรรม แล้ว ป.ป.ช. เห็นว่ามีมูลก็ส่งศาล

ประธาน : ก็เป็น ๒ ทาง ทางหนึ่งสมาชิกเขาเข้าชื้อกัน เพราะอายี่ชาติแล้วเขาก็ไปศาลรัฐธรรมนูญเลย แต่ชาวบ้านไปร้องเรียนกล่าวโทษก็ไปกล่าวโทษต่อ ป.ป.ช.

นายอัคร จารุจินดา : อันนี้เราเจตนาให้ไปอย่างนั้นใช่ไหม

ประธาน : ก็ต้องมี ๒ ทาง ชาวบ้านไปศาลรัฐธรรมนูญด้วยเหตุนี้มันไม่ได้มาตราอะไรของเรา ที่สมาชิกเข้าชื้อกัน มาตรา ๘๐ กว่าหรือ คือสมาชิกเข้าชื้อกันไปศาลรัฐธรรมนูญว่ามันขาด แต่ว่าถ้าชาวบ้านร้องเขาก็ไปร้องต่อ ป.ป.ช.

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือถ้าเป็นกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงในมาตรา ๙๖ (๑๓) มันก็จะมีช่องทางอีกทางหนึ่ง คือช่องทางตามมาตรา ๗๗ คือช่องทางมาตรา ๗๗ ก็คือไปร้องกับคณะกรรมการเลือกตั้ง

ประธาน : กกต. มาร้อง คือเขาเปิดโอกาสให้ กกต. มาร้องแทน ส.ส. ได้ด้วยไม่ใช่บังคับเฉย ๆ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : พอเขามาร้อง กกต. เขาสอบ ไม่ส่งไป ป.ป.ช. กกต. เขาสอบของเราเลย ทางปฏิบัติที่ผ่านมาเนะครับ พอสอบเสร็จเราเห็นว่าพันเรายื่นศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ อาจจะผ่านทางกรรมการสิทธิฯ หรือว่าผู้ตรวจการแผ่นดินได้ แต่อันนี้ไม่มี คือว่าไม่ใช่สิทธิ ไม่สามารถใช้สิทธิอย่างอื่นได้แล้วถึงจะมาศาลรัฐธรรมนูญได้ ไม่อย่างนั้นมันจะเป็นการร้องตรงเลยใช่ไหมครับ แต่คราวนี้ไม่มี

ประธาน : ไม่มี เพราะมันมีตั้ง ๓ ช่อง ช่อง ๑ ก็คือสมาชิกร้องกันเอง ช่องที่ ๒ ก็คือไป กกต. ให้ กกต. ร้อง ช่องที่ ๓ ก็คือไป ป.ป.ช. ป.ป.ช. สอบแล้วก็ไปร้อง

นายภัทระ คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ ผมลืมครับ มาตรา ๙๒ ผมลืมไปว่าทำไมเรากำหนดให้เคยศึกษาอยู่ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง ๕ ปี ทำไมมันไม่เป็น ๔ ปี

เลขานุการ : พูดกันว่าทำไมมันไม่ ๔ ปี

นายภัทระ คำพิทักษ์ : แต่โดยทั่ว ๆ ไปมัน ๔ ปี มันควรจะเป็น ๔ ปีไหม

ประธาน : จริง ๆ เขาไม่ได้คิดถึงปริญญาตรี เขาคิดถึงการศึกษา สมัยนั้นการศึกษาภาคบังคับมันก็ปี ๕ ปีไม่ใช่หรือ ป.๕ ป.๖

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

บุศกร ๒/๔

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อันนี้มันระดับไหนก็ได้ครับ อาจจะเรียน
ชั้นมัธยมอะไรก็ได้

ประธาน : เข้าใจ แต่ว่าเขานึกว่า ๕ ปีมันมาจากเมื่อคุณเรียนการศึกษา
ภาคบังคับ แล้วเหตุผลอีกอันหนึ่งที่ดอกเตอร์อดุลย์ให้ไว้ตอนนั้นเลย ก็คือบอกว่ามันต้องเรียน
อยู่ในระบบอย่างน้อย ๕ ปี แล้วผมก็ไปทะเลาะกับแก ว่าต้องเรียนอยู่ในระบบ ๕ ปี
เพราะว่าถ้ามีคนคิดอย่างอาจารย์ทั้งหมด คนอย่างผมก็ไม่มีโอกาสจะได้ล้มตาอ้าปากได้
เพราะผมไม่ได้เรียนในระบบเลย

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ ผมว่าถ้ามัน ๕ ปี มันจะตัดสิทธิ
พวกที่ไปเรียนมหาวิทยาลัยและเรียนข้ามจังหวัดเยอะมากเลยนะครับ ไปเรียนเชียงใหม่
ขอนแก่น อะไรอย่างนี้

ประธาน : ก็ไม่ได้ตัดสิทธิ เพียงแต่ไม่ได้สิทธิเพิ่ม เขาก็มีที่ของเขาอยู่
พอไปทำงานก็ยังได้อีก อ้ายนี้เราไม่รู้ว่าจะไปแก้มันทำไม ไม่ได้มีเหตุก็เลยไม่ได้แก้มัน
รัฐมนตรีไม่มีอะไรแล้วใช่ไหมครับ หมวด ๙ หมวด ๑๐

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ขออนุญาตครับ เดิมรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ก็เขียนถึง
ศาลฎีกานี้ เขียนกลาง ๆ ว่า ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีที่รัฐธรรมนูญหรือ
กฎหมายบัญญัติให้เสนอต่อศาลฎีกาได้โดยตรง แล้วก็แผนกคดีอาญาก็เขียนว่า อำนาจหน้าที่
ให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ครับ ที่นี้ที่ผมอ่านถ้าบอกว่าพิจารณาพิพากษาคดี
ตามรัฐธรรมนูญมันกว้างจังเลยครับ ผมเพียงอยากให้มีถ้อยคำว่า ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ
จะได้ชัดเจน คดีตามรัฐธรรมนูญถ้าพูดอย่างนี้ผมมีความรู้สึกมันกว้าง แต่ถ้าบอกคดีตาม
รัฐธรรมนูญบัญญัติ มันน่าจะชัดเจนขึ้น

ประธาน : ศาลอะไร

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ : ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมือง มาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ขออนุญาตเดิมเพียงว่า ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ
ได้ใหม่ครับ ถ้าตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ใช้คำว่า คดีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติให้
เสนอต่อศาลฎีกา ขออนุญาตเพียงตามรัฐธรรมนูญบัญญัติก็ได้ครับ

ประธาน : ของเดิมเขาเขียนว่าตามที่กฎหมาย

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : คดีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายบัญญัติ ให้เสนอต่อศาลฎีกา

ประธาน : มันมีใหม่กฎหมายบัญญัติ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : อันนี้มันกลาง ๆ ครับ แล้วก็เรามีแผนกคดีอาญาในวรรคสี่ พูดว่า ให้มีแผนกคดีอาญา อำนาจหน้าที่อยู่วรรคห้าบอกว่า ให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ แล้วในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ประธาน : มีใหม่ครับที่กฎหมายไปออกให้คดีไปสู่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญา หรือจะยอมให้ไปออกกฎหมายให้คดีอะไรไปสู่ได้ คิดว่าไม่น่าจะยอมนะ เพราะว่าเดี๋ยวใครก็ออกกฎหมายมาบอกว่าคดีนี้คดีนั้นไปศาลฎีกาแผนกคดีอาญา

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ผมไม่ได้ขอเรื่องกฎหมายนะครับ

ประธาน : นั่นสิ ผมกำลังปรึกษาเรื่องหลักการนะ

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ตามรัฐธรรมนูญเท่านั้นครับ ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติครับ เพียงแต่ถ้อยคำว่าตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ คือรัฐธรรมนูญต้องเขียนไว้ชัด ๆ เลยว่าให้ไปแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งมันอาจจะไม่ใช่คดีอาญาก็ได้

ประธาน : ตกลงเราไม่คิดว่าจะให้กฎหมายมาบัญญัติให้คดีไปสู่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญานะ

นายอัชพร จารุจินดา : มีปัญหาอยู่นิดหนึ่งครับ คือทุกที่นั่นในหมวดศาลยุติธรรม เราจะพูดว่าศาลยุติธรรมมี ๓ ชั้น คือศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา ในร่างนี้เราตัดออก ก็คิดว่าเป็นเรื่องที่เราเข้าใจได้และก็อยู่ในพระธรรมนูญศาลยุติธรรมอยู่แล้ว แต่ว่าความจริงแล้วมาตราที่บอกให้ศาลยุติธรรมมี ๓ ชั้นนั้น มันทำให้ไม่สามารถตรากฎหมายไปให้เป็นอย่างอื่นได้ มันจะต้องผ่านลำดับ ๓ ชั้น ถ้าจะไม่เอาอย่างนั้นต้องเขียนอยู่ในรัฐธรรมนูญ แต่ที่นี้พอเราไม่มีโอกาสที่จะตรากฎหมายและให้ไปศาลฎีกาเลยก็ทำให้ไม่ได้

ประธาน : ก็ไม่เป็นอะไร ที่ไปศาลฎีกาเลยก็ได้ แต่ที่จะให้ไปศาลฎีกาแผนกคดีอาญา อันนี้ไม่ควรให้ตรากฎหมายได้ ควรจะมีเฉพาะในรัฐธรรมนูญ เอาแต่เฉพาะรัฐธรรมนูญนะ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

บุศกร ๒/๖

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ : ครับ ขอบพระคุณครับ แล้วก็ยังมีในมาตรา ๑๙๐
วรรคห้า การวินิจฉัยยุทธวิธีให้ดำเนินการโดยองค์คณะของศาลฎีกา ซึ่งประกอบด้วย
ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา ซึ่งได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาที่ไม่เคย
พิจารณาคดีนั้นมาก่อน ถ้อยคำตรงนี้ ที่ไม่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อน ผมว่ามันขยายหัวหน้าคณะ
ในศาลฎีกา มันน่าจะไปอยู่ต่อท้ายหัวหน้าคณะในศาลฎีกาที่ไม่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อน
มันไม่ใช่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาที่ไม่เคยพิจารณาคดีนั้นมาก่อน ซึ่งอาจจะเป็นคนละกลุ่ม
คนละคนกันนะครับ ขออนุญาตว่าถ้าเพื่อเป็นไปได้ผมอยากจะขอให้หัวหน้าคณะที่ไม่เคย
พิจารณาคดีนั้นมาก่อน ซึ่งได้รับเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาจำนวน ๙ คน เพียงย้ายที่
นัดเดียวครับ คือตัวหัวหน้าคณะนี้ก็ไม่กี่คนที่จะได้รับพิจารณา คือ ๙ คนนี้เท่านั้น ต้องไม่เคย
พิจารณาคดีนั้นมาก่อน ขอบพระคุณมากครับ

ประธาน : มีอีกไหมครับ เชิญครับ

พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช : เรียนท่านประธานครับ ผมมาทบทวนดูใน
หมวดศาล ในมาตรา ๑๘๕ ซึ่งเป็นบททั่วไป ในมาตรา ๑๘๕ ซึ่งเป็นพระราชอำนาจเดิมของ
พระมหากษัตริย์ที่จะทรงแต่งตั้งแล้วก็ให้พ้นจากตำแหน่ง ซึ่งเดิมเขียนว่า พระมหากษัตริย์
ทรงแต่งตั้งผู้พิพากษาและตุลาการ ที่นี้ในของเราเราเขียนให้ชัดเจนเป็นศาลยุติธรรมและ
ศาลปกครอง ซึ่งในความหมายแล้วจะมีศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และศาลทหาร ก็เลย
ดูเหมือนว่าจะขาดไปครับ อยากจะให้เติมว่า ในศาลยุติธรรม ศาลปกครอง และศาลทหาร
ครับ

ประธาน : ศาลทหารนี้เฉพาะศาลทหารกลางหรือเปล่า

พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช : คืออย่างนี้ครับ ศาลทหารนะครับ จริงอยู่ว่า
เรามีพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหารบัญญัติในเรื่องการแต่งตั้ง ซึ่งจะเป็นพระราชอำนาจ
ในศาลทหารกลางและศาลทหารสูงสุด ส่วนศาลทหารชั้นต้นนั้นจะทรงมอบพระราชอำนาจ
ซึ่งในคำกฎหมายเขียนว่า อาจจะมีมอบพระราชอำนาจให้กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
แต่งตั้งได้ แต่ก็ยังเป็นพระราชอำนาจอยู่ดีครับ เพราะฉะนั้นจึงอยากจะเขียนรองรับเอาไว้ก็ได้

ประธาน : มันจะไม่มีกรณีแม่ทัพนายกองตั้งผู้พิพากษาศาลทหารขึ้นมา
เองเลยครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : มีครับ แต่ว่าเป็นการได้รับมอบพระราชอำนาจครับ

ประธาน : เวลามอบอำนาจนั้นมอบเฉพาะรัฐมนตรี

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : มิได้ครับ จะมีประกาศสำนักคณะรัฐมนตรีก็คือสำนักนายกรัฐมนตรีนะครับ ว่ามอบพระราชอำนาจในการแต่งตั้งและถอดถอนเอาไว้เลย ซึ่งจะหมายความถึงศาลมณฑลทหาร ศาลประจำหน่วยทหาร ศาลทหารกรุงเทพ แล้วก็ศาลอาญาศึก จะมอบเอาไว้เลยนะครับ แต่ก็เป็นการมอบพระราชอำนาจครับ

ประธาน : แล้วทำไมของเรามันหายไปไหน

เลขานุการ : ของเราเดิมเขียนตามมาตรา ๒๐๐ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ แล้วก็มีการอภิปรายในประเด็นนี้ แล้วก็พูดถึงในเรื่องของศาลทหาร ตอนแรกมีศาลทหารอยู่ด้วย จริง ๆ แล้วไม่ต้องเขียน ถ้าเขียนผู้พิพากษา ตุลาการ คำว่า ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง หรือศาลทหาร ก็ไม่ต้องใส่ ก็แต่งตั้งผู้พิพากษาและตุลาการให้พ้นจากตำแหน่งเว้นแต่กรณีพ้นจากความตาย ที่นี้ท่านอภิภูธรท่านได้กรุณายกขึ้นมาในชั้นที่เราประชุมก่อนหน้าที่จะไปชะอำว่า กรณีของศาลทหารควรจะระบุให้ชัดเจน พอรระบุให้ชัดเจนลงไปแล้วมันก็ปรากฏว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการมอบพระราชอำนาจในการแต่งตั้งตุลาการศาลทหารให้ไปประจำป้อมค่ายต่าง ๆ ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับนั้น เพราะฉะนั้นในกรณีของศาลทหารเราก็เลยไปเขียนไว้เฉพาะในส่วน of ศาลทหารว่า การจัดตั้ง การวิธีพิจารณาคดี การดำเนินงานของศาลทหาร ตลอดจนการแต่งตั้งและการให้ตุลาการศาลทหารพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ อยู่ในมาตรา ๑๙๔ วรรคสอง เพราะฉะนั้นในส่วนนี้ก็เลยตัดกรณีของตุลาการศาลทหารให้ออกไป เพราะฉะนั้นความจริงมีศาลยุติธรรมกับศาลปกครองเหลืออยู่ตรงนี้ โดยไม่มีศาลทหารครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตนิดเดียวครับ ขอเป็นความรู้หนึ่งหนึ่ง รู้สึกศาลทหารมีศาลอาญาศึกด้วยใช่ไหมครับ ไปที่การรบเลย ผู้บัญชาการตั้งได้เลย

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : ใช่ครับ สงครามเวียดนาม สงครามเกาหลีอะไรอย่างนี้ครับ แต่ก็ได้ทรงมอบพระราชอำนาจเอาไว้แล้วครับ เพราะฉะนั้นผมว่าเขียนเอาไว้วันนี้ก็จะเป็นการรองรับที่ชัดเจนนะครับ ไม่อย่างนั้นดูเหมือนกับขาดหายไป

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

บุศกร ๒/๘

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

แต่ว่าส่วนไปเขียนไว้ในมาตรา ๑๙๔ นั้น อันนั้นเป็นในรายละเอียดของศาลทหารเราซึ่งมีลักษณะพิเศษในการมอบพระราชอำนาจด้วยครับ ก็เขียนเอาไว้ได้อีกแห่งหนึ่ง

ประธาน : จะซ้ำกัน

พลเอก อภิภูธร เจริญพานิช : ก็เขียนเป็น ๒ แห่ง คือถ้าเขียนไว้ในมาตรา ๑๘๕ แล้วก็ครบถ้วนเหมือนเดิม ไม่อย่างนั้นจะดูขาดไปถ้าเผื่อคนอ่านเฉพาะอันนี้เหมือนศาลทหารเราหายไป

เลขานุการ : มาตรา ๑๙๔ ของเดิมจะระบุว่าการแต่งตั้งและการให้ตุลาการศาลทหารพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

ประธาน : แล้วเขามีแบบเดียวกับมาตรา ๑๘๕ นี้ไหม

เลขานุการ : มีครับ

ประธาน : แล้วพูดถึงศาลทหารไหม

เลขานุการ : ไม่ได้ระบุครับ ก็เขียนแต่งตั้งผู้พิพากษาและตุลาการ และทรงให้พ้นจากตำแหน่งแค่นั้นเอง

ประธาน : อย่างนั้นก็เอาอันนี้ออกเสียให้หมดเลย ไม่พูดถึงเลยดีกว่า จะได้ไม่ไปซ้ำ

เลขานุการ : ดีครับ อย่างนี้ก็มีความหมายครอบคลุมแล้วครับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : มีอีกไหมครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ เลยหมวดศาลรัฐธรรมนูญหรือยังครับ

ประธาน : ยังครับ หมวด ๑๑ ถึงแล้วครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ท่านประธานครับ ในมาตรา ๑๙๖ (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบห้าปี ท่านประธานยังยืนยันให้หมดวาระตอนเจ็ดสิบห้าปีใช่ไหมครับ

ประธาน : ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : คือในองค์กฤษฎาระไม่เกินเจ็ดสิบปี แต่ว่าของเราไม่เกินเจ็ดสิบห้าปี อายุเฉลี่ยของผู้ชายไทยมันไม่ถึง

ประธาน : ก็ไม่เป็นอะไร พวกที่ไม่ถึงมันก็ไปแล้ว

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เพราะว่ามันมี (๕) ที่ว่า มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กว่าจะรู้มันอาจจะเกิดความเสียหายขึ้นแล้ว ฝากไปเป็นข้อสังเกตหนึ่งว่า ๗๕ เราอาจจะได้คนที่ไม่กระฉับกระเฉงเหมือนคนรุ่นใหม่เท่านั้นเองครับ เพราะว่าผมเกรงว่าถ้าถึง ๗๕ ปีแล้วสมรรถภาพ ความคิดความอ่านต่าง ๆ ค่อยกเว้นอาจารย์ของเราคนเดียวที่เราเห็นว่าท่านอยู่นอกเหนือกฎอันนี้ แต่ว่าเจ็ดสิบห้าปีผมว่ามันอาจจะนั้นไปหน่อยไหม

ประธาน : คือที่เราพูดกันก็เพราะเหตุที่ว่าพวกผู้พิพากษา ตุลาการ เขาอยู่ที่นั่นมาจนถึง ๗๐ เขาก็อยู่ของเขาได้สบาย ๆ ไม่มีปัญหาอะไร ถ้าเราจะไปเอาเขามานั้นก็ต้องให้เขาอยู่ต่อไปให้ได้อีกสัก ๕ ปีเป็นอย่างน้อย พอที่จะใช้การได้ และมันก็ใช้กับคนทุกคนที่จริงถ้าไม่เกรงใจตัวเองจะใส่ ๘๐ ด้วยซ้ำไป แต่บังเอิญอายุยังไม่ถึง ๘๐ เลยยังไม่กล้าใส่

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ถ้าท่านประธานยังยืนยันอยู่ก็ผมก็ไม่ติดใจครับ มาถึงมาตรา ๑๙๘ (๔) ที่บอกว่า บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙๖ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๙๗ และไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในศาลรัฐธรรมนูญหรือในองค์กรอิสระใด และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระใด องค์กรละ ๑ คน เป็นกรรมการ คือถ้าเราตีความองค์กรละ ๑ คน อาจจะเป็นองค์กรศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระใด อาจจะเป็น ๒ คน หรือเปล่าครับ

ประธาน : มีทั้งหมด ๕ คน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : คือถ้าบวกกับศาลรัฐธรรมนูญก็เป็น ๖ คน ใช้ใหม่ครับ แล้วก็บวกประธานศาลฎีกาเป็น ๗ ประธานสภาผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่ายค้านเป็น ๘ ๙ ๑๐ มันเป็นเลขคู่ ในกรณีถ้ามันตัดสิน ๔ : ๔ จะมีปัญหาอย่างไรครับ

ประธาน : ไม่ เพราะประธานเขาก็ มันก็จะเหลือ ๙ ก็ไม่เป็นอะไร คือไปตัดใครออกก็ไม่ได้ เพราะองค์กรอิสระมันมี ๔ บวกกับ ๑ จะบวกอีก ๑ คือศาลรัฐธรรมนูญเป็น ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ก็ไม่เป็นอะไร

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ไม่เป็นอะไรนะครับ แล้วก็ (๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการ เราไม่แบ่งเป็น

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

บุศกร ๒/๑๐

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

๒ หัวข้อหรือครับ ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็น (๒) แล้วยก (๓) ก็ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ทำไมเราไปอยู่ในแถวเดียวกันครับ

ประธาน : มาจากที่เดียวกันครับ มาจากสภาด้วยกัน เหตุผลก็คือมาจากที่เดียวกัน มาจากหน้าที่เดียวกัน เหมือนกับ (๔) เราพูดถึง ๕ - ๖ คน ก็เพราะที่เดียวกัน ประเภทเดียวกัน

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : อย่างนั้นไม่ติดใจครับ

- ๓/๑

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

นายอุดม รัฐอมฤต : ท่านประธานครับ พอตีผมจะต้องลงไปแถลงข่าว จะขออนุญาตเสนอประเด็นที่ไปอ่านมาสัก ๒ มาตราครับ คือในมาตรา ๒๓๐ ผมขออนุญาต ข้าม คือมาตรา ๒๓๐ มันมีความผิดที่เคยเป็นเรื่องของการถอดถอนอยู่ มาตรา ๒๓๐ (๑) คือคำว่า จงใจใช้อำนาจหน้าที่และอำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ซึ่งตรงนี้เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการถอดถอนในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ผมเข้าใจว่าถ้าเรายัง ตั้งฐานความผิดตรงนี้ มันจะต้องมีกฎหมายอาญารองรับ เพราะเหตุที่ว่าไม่เช่นนั้นแล้วฐาน ความผิดว่าฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติ คือฝ่าฝืนจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย ตรงนั้นมันจะเป็นฐานความผิดอย่างไร เพราะอันนี้จะต้องส่ง ถ้าเกิดกระทำเข้า ลักษณะอย่างนี้จะต้องส่งอัยการสูงสุดเพื่อฟ้องต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองตามที่เรที่ตั้งเอาไว้เนอะครับ คือเดิมมันคือเรื่องที่เราเอาไว้ใช้ถอดถอน ผมก็ เลยคิดว่าน่าจะอยู่รวม ถ้าเราไม่ตัดอันนี้ออกก็คือต้องไปอยู่รวมกับพวกมาตรฐานจริยธรรม

ประธาน : ไม่เป็นอะไรครับ เพราะว่ามันจะไปมีบัญญัติอยู่ในกฎหมาย ป.ป.ช. ที่ว่าจงใจหรือไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญจะเป็นโทษอย่างไร ก็ไปใส่ตรงนั้น โนัดไว้

นายอุดม รัฐอมฤต : คือปกติเขาจะใช้มาตรา ๑๕๗

ประธาน : ตัวรัฐธรรมนูญอาจจะไม่ถึงมาตรา ๑๕๗ เข้าใจว่าในกฎหมาย ป.ป.ช. ก็จะมีอันนี้ แต่ถ้าไม่มีก็ต้องไปใส่โทษไว้

นายอุดม รัฐอมฤต : อีกมาตราหนึ่งคือในมาตรา ๒๓๑ ผมคิดว่าในส่วนของ วรรคท้ายของมาตรา ๒๓๑ เราน่าจะเติม ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเข้าไปด้วยเนอะครับ คือเนื่องจากเราเอาเขาพ่วงมาโดยตลอด ผมก็เลย

ประธาน : เติมไว้หมดแล้วสินี ไอ้เคครับ มีอีกไหมครับ

นายอุดม รัฐอมฤต : ไม่มีแล้วครับ

ประธาน : วันนี้มีใครมีอะไรอีกไหมครับ ตรวจเงินแผ่นดิน สิทธิมนุษยชน องค์กรอัยการ หมวด ๑๓ บรรทัดพวกนี้ไม่ค่อยนั้น

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นภัสสร ๓/๒

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

เลขานุการ : มิได้ครับ คือมัน word คนละ version กันครับ พอมาใส่ก็เลย
รวนหมดเลย

ประธาน : การปกครองส่วนท้องถิ่น หมวด ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ
บทเฉพาะกาลมีไหมครับ ไป print ได้ ส่งโรงพิมพ์

เลขานุการ : ผมขออนุญาตเรียนหารือนิดเดียวครับ ทางสภาต้องการไฟล์
เป็น PDF file ใช้ไหมครับ เพราะว่าคราวก่อนทราบว่าเกิดปัญหาในเรื่องการแปลงไฟล์
แล้วมันเพี้ยนหมดจาก ไม่ เป็น ได้ ได้ เป็น ไม่ อะไรอย่างนี้ แล้วเดี๋ยวผมส่งเป็น PDF file
ให้ก็แล้วกันนะครับ เราต้องส่งองค์กรอิสระเขาด้วยนะ

นายภัทร คำพิทักษ์ : คุณปกรณ์ครับ อันนี้ล่าสุดแล้วนะ ไม่มีอะไร
เปลี่ยนแปลงแล้ว โอเคครับ

ประธาน : ในอันนี้ที่ส่งวันนี้ก็มีแก่นิดหน่อย เมื่อกันแก้ไขไฟล์

เลขานุการ : ผมขอใช้เวลาไม่เกิน ๑ ชั่วโมง ปรับ format ให้เรียบร้อย
แล้วก็เดี๋ยวจะส่งเป็น PDF file ให้ครับ

ประธาน : วันนี้ก็พักผ่อนได้

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตเพื่อที่จะประสานงาน
กับทีมฝ่ายเลขานุการนะครับ พงษ์นี้ผมจะรบกวนให้ทางฝ่ายเลขานุการเขาส่ง file ไปตาม
พวก website ที่เราประสานงานไว้ได้ เพราะว่าท่านประธานจะแถลงประมาณบ่ายสองโมง
แล้วจะไปทำความเข้าใจกับเขาไว้ว่าให้เขาเอาขึ้นสักบ่ายสี่โมง

ประธาน : เราส่งสักบ่ายสองโมงได้ไหม เพราะไม่อย่างนั้นเราจะเอาขึ้น
website เรา เราก็ดาวน์โหลดจากตรงนั้น หรือเราจะต้องส่งให้เขาโดยตรง

นายภัทร คำพิทักษ์ : ได้ทั้ง ๒ วิธีครับ ถ้าทำก่อน ปกติเขาจะไปทำ
กระบวนการอีกอาทิตย์หนึ่งของแต่ละที่ครับ ส่งให้เขาก่อนแล้วนัดเวลาก็ได้ครับ แล้วก็ขึ้น
ทั้ง ๒ ที่ครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

ประธาน : บ่ายสองโมงโหว่ใหม่ มีเรื่องอะไรจะหารือกันใหม่ครับ

เลขานุการ : ท่านครับ ผมขออนุญาตเรียนนิตเดียว คือวันที่ ๒๙ เราแถลงอะไรเสร็จ แล้วก็วันจันทร์ วันอังคารจะประชุมอะไรใหม่ครับหลังจากนั้น

ประธาน : ก็มาประชุมหน่อย เพราะว่าจะได้ฟัง feedback เพื่อมีอะไรที่จะต้องทำ ฝ่ายประชาสัมพันธ์จะต้องทำตัววิงสาระสำคัญ ใครเป็นคนทำตัววิง เพราะว่าขอความร่วมมือไปกับพวกวิทยุโทรทัศน์ จากทั้งตำรวจอะไรพวกนี้

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานหมายถึงตัววิงในโทรทัศน์หรือครับ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ดำเนินการไปบ้างแล้วที่ขอความร่วมมือไป

ประธาน : แล้วเอาอะไรไปวิง

นายภัทร คำพิทักษ์ : วันนี้ก็มีแต่รัฐธรรมนูญใหม่ การเมืองใหม่ แล้วที่ว่านี้เพื่อปราบโกง เพื่อที่จะต่อชีวิตบ้านเมืองหรืออย่างไร

ประธาน : อยากให้เราช่วยกันประชุมคิดกันหน่อยว่าควรจะมีตัววิงหลายรูปแบบเพื่อที่จะจูงใจคนให้เห็นถึงแก่นของเรามากกว่าที่คนเอาไปว่า

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย : คือผมมีความรู้สึกว่ามีบางที่ผู้สื่อข่าวหรือใครต่อใครถามประเด็นคำถามอะไรก็ดีนั้น บางทีถามหลายคนผมกังวลว่าตอบอาจจะไม่เหมือนกัน แล้วตอบบางที่มันตรงกันข้ามอะไรหรือเปล่า ที่นี้สิ่งที่ถ้าเป็นไปได้ในช่วงที่เราว่าง ไม่ได้ต้องลงมือทำอะไรมากมายนั้น ผมไม่ทราบใครจะพอรวบรวม คือหมายความว่าทุกคนก็พยายามรวบรวมคำถามหรือประเด็นที่เขาคุย ๆ กันนั้นแล้วก็ลองยกมานั่งหารือว่าเรื่องพวกนี้เราจะให้คำตอบลักษณะแบบไหน

ประธาน : ได้ ก็เป็นของดี แต่เพียงว่าเป็นถ้าสนใจก็เหมือนกับจะจำเอาไปเผยแพร่ ถ้าไม่สนใจฟังทำก็รอบ ๆ ไปถามก็ตอบเขาไม่ได้ยุติ มันก็ขึ้นอยู่กับ ผมคิดว่าพอมาถึงจุดนี้แล้วใครที่รู้สึกมีฐานะปะปั้งจะต้องไปทำอะไรต่ออะไร จนไม่มีเวลาอ่าน ใครมาถามไม่ควรตอบนะครับ เพราะเวลาตอบไปนี้ไม่รู้เลยว่าผิดหรือถูก ถ้าเมื่อไรไม่แน่ใจอย่าตอบ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

บอกขอโทษที่ผมยุ่ง ๆ ยังอ่านไปไม่ถึงอะไรก็ว่าไป แต่ว่าถ้ามั่นใจว่าเปิดมา
เป๊ะได้แล้วก็ตอบ คืออย่าให้สาระมันผิดก็แล้วกัน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ คือเรื่องนี้ได้คุยกับคุณปกรณ์
อยู่แล้วว่าจะพยายามทำ อย่างเล่มสรุปนี่นะครับ อันนี้ก็จะให้เป็นหลักกลางสำหรับเอาไปเริ่ม
ใช้วันพรุ่งนี้ แล้วเราก็จะทำเป็น PowerPoint ซึ่งทีม digital เขาก็มีบ้างแล้ว ก็จะประมวล
ขึ้นมา เพื่อที่จะให้ทุกคนก็ถ้อยอันเดียวกันไป และก็ถ้าเป็นไปได้ก็จะทำเหมือนกับถามตอบใน
ความหมายแบบที่ง่าย ๆ ครับ ชาวบ้านถามว่า รัฐมนตรีพ้นตำแหน่งด้วยเหตุใดบ้าง
ยกตัวอย่างนะครับ หรือว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะพ้นตำแหน่งด้วยวิธีการใดบ้าง ๑ ๒ ๓ อย่าง
นี้ เป็นหลัก ๆ ที่ควรถามทแยงขวางอีกครับ แล้วจะพยายามทำให้เป็นขึ้นเดียวกัน ที่ทุกคน
ก็ถือไปหมดเลยครับ ไปพูดที่ไหนก็อันเดียวกันนี่ละครับ ก็กะว่าวันอาทิตย์หน้าจะเริ่มทำครับ

ประธาน : อย่าทำหลายหน้านัก เพราะว่าถ้าไม่เคยอ่านแล้วพอมมีคนถาม
เปิดมาหาไม่เจออีก ไม่รู้จะเปิดหน้าไหน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ก็จะทำแบบ FAQ ประเภทนั้นครับ กำลังทำมา
กับทีมวิชาการเพื่อที่จะช่วยนะครับ

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ มีทวงการบ้านด้วยนะครับ
ส่งการบ้านยังไม่ครบ ที่อาจารย์ชาติชายส่งมาแล้วนะครับ ที่ท่านประพันธ์ส่งมาแล้ว
ที่ท่านประพันธ์เขียนเรื่อง การเลือกตั้ง ส.ว. กับ ส.ส. ใหม่ครับ เพราะเนื่องจากรัฐธรรมนูญ
บางอย่างเราก็ไม่ได้บัญญัติไว้ในนี้ ตัวนี้จะเป็นตัวอธิบายและมีแผนภูมิ ตอนนี้อยู่จะไป
จัดการพิมพ์ให้แล้วครับ พรุ่งนี้เราแจกเป็น soft file กับพวกแผนผังออกไปได้พร้อมกับ
ที่ท่านอาจารย์จะแจก พรุ่งนี้มีชุดนี้จะให้แจกด้วย คำถามผมคือว่าเราจะแจกวันนี้เป็น
soft file ให้พวกสื่อไปลงก็ได้ นะครับถ้าเราจะทำ เพราะว่ามันก็จะรับพรุ่งนี้ หรือว่าเรา
จะแจกพรุ่งนี้ ออกมะรีน ทางเทคนิคมีพวกนี้ครับ พรุ่งนี้วันศุกร์ แล้วถ้าเราเอาเนื้อหาออก

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

เยอะ ๆ มันออกวันเสาร์ ผมเกรงว่าจะไม่มีพื้นที่ให้เราหรืออะไรอย่างนี้ครับ คนจะอ่านน้อย หรือเราจะเอาไปวันจันทร์ก็ได้ครับ

ประธาน : พรุ่งนี้คงตะลุมบอนเรื่องบทเฉพาะกาล ก็ดูที่ทำหน้าตาแล้ว เรื่องที่เราไม่คิดว่าเป็นปัญหาก็ยังเป็นปัญหา เช่น ที่เราบอกว่าถ้าใครจะไปสมัครรับเลือกตั้งก็ให้ลาออกเสีย ๙๐ วัน เราคิดว่ามันเรื่องดีนะ แล้วทำไมมองเป็นเรื่องร้าย ผมก็นึกไม่ออกว่าเราเนียแล้วละ บางเรื่องเรามองเรื่องความร้ายมันไม่เห็นนะ ถ้า สนช. เขาก็ไม่เป็นอะไร แต่พวกผู้สื่อข่าว มันดูคล้าย ๆ เหมือนกับมันอะไรสักอย่างที่เหมือนกับมีสับสนมึนงงในอะไรอย่างนี้ เขาถามมาแล้วถ้าเขาลาออกทั้งหมด ก็ไม่เป็นไรก็ตั้งขึ้นมาใหม่ แล้วก็นึกว่าคำถามอย่างนี้ที่เขาถาม ต้องคิดอะไรอยู่ในใจ เราเดาไม่ออกเหมือนกัน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : สนทนานะครับ ก็มีมาถามนะครับว่า นายกรัฐมนตรี ที่เราให้เสนอชื่อพรรคละ ๓ คน สมมติว่าเสนอมาทั้ง ๓ เสนอหมดแล้ว พอใกล้ถึงวันจะเลือกพวกที่เคยรับมันปฏิเสธหมดเลย ไม่มีใครมาเป็นนายกรัฐมนตรีสักคน เราจะทำอย่างไร มีมาถาม

ประธาน : ก็ไปเอาจากคนอื่นมาสิ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ก็บอกว่านี้หมดสิทธิหมดเวลาเสนอชื่อแล้ว ก็ไปเสนอชื่อตั้งแต่ตอนไปสมัครรับเลือกตั้งใหม่ครับ แต่พอเกิดเหตุแบบระเบิดลงตายทั้งสภานี้ ยกตัวอย่างครับ บอกว่าคนที่ถูกเสนอชื่อนี้พร้อมใจกันจับมือไม่แสดงตัว ถอนหมดเลยแล้วจะทำอย่างไร

ประธาน : ไม่เป็นอะไรก็จะนึกถึง พลเอก ประยุทธ์

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เขาก็จะมีคำถามสไตล้อย่างนี้ครับพวกนักข่าว หน้าห้องทั้งหลายครับ

ประธาน : อาจจะต้องไปหาศาลรัฐธรรมนูญ เป็นกรณีที่ไม่มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เชิญครับ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ : อาจารย์ครับ พรุ่งนี้ถ้าเราจะเชิญพวกที่ทำสื่อ digital มาฟังคำแถลงของอาจารย์ด้วยจะได้ไหมครับ

ประธาน : ได้ ถ้าเราเปิดให้สื่อเข้ามาฟัง พวกเราก็มາฟังได้ทั้งนั้น โอเคครับ นั่งกินขนมไปพลางก่อน เพื่อใครจะนึกอะไรออก

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขออนุญาตเรียนท่านประธานทราบเรื่อง วันพรุ่งนี้นิดหน่อยนะครับ ทางทีมประชาสัมพันธ์เขาจะมีเหมือนกับ backdrop ที่อยู่ผนัง นะครับ จะมาติดทางฝั่งนี้เพื่อให้เห็นเป็นภาพว่าเป็นการเปิดเผยร่างรัฐธรรมนูญเบื้องต้นอะไร อย่างนี้นะครับ ก็จะติด จะหลังคุณภักดิ์ เพราะถ้าจะเป็นฝั่งนี้จะทำให้ท่านประธานนั่ง ลำบาก เพราะจะมีความหนา เขาก็จะมาทำ เป็นเรื่องทั่วไป ที่นี้สำหรับเรื่องที่ทางโน้นวันที่ ๓ ขออนุญาตเรียนท่านประธานว่าฝ่ายเลขานุการก็ได้ไปคุยกับทางวิปเขาฝั่งโน้น ซึ่งก็มีพวกคุณ คำคุณ คุณเสรี สรุปรว่าเริ่มบ่ายโมง แล้วก็ใช้เวลาชั่วโมงครึ่ง ท่านประธานก็ทางโน้นจะขึ้นเป็น พิธีกร ฝ่ายทางโน้น แล้วท่านประธานก็สรุปสาระสำคัญให้ประมาณ ๑๕-๒๐ นาที จากนั้น เขาก็จะมาถาม เขาตั้งคนมาแล้วครับว่ามี ๔ คน เขามอบหมายมานะครับ เราก็มียหน้าที่ตอบ ตอบเฉพาะประเด็นข้อสงสัย แต่ไม่ได้มาก เพราะผมบอกไว้ว่าห้ามอภิปราย เขาก็รับค่านะครับ เขาจะถาม จะไม่อภิปราย แล้วเราจะทำกล่อง มีกระดาษสี ๒ สี นะครับ ถ้าเป็น สปท. ก็สีหนึ่ง สปช. ก็สีหนึ่ง เขียนคำถามมาหรือว่าเขียนข้อเสนอแนะมาแล้วก็เอาใส่กล่อง แล้วเอากลับมาที่นี้ ให้ฝ่ายเลขานุการประมวลให้ แล้วก็ค่อยมาพิจารณานะครับ แล้วเขาก็จะ นัดกันวันที่ ๖ ถึงวันที่ ๘ กระทบครับ ทางฝั่งโน้น เขาจะประชุมกรรมการเขาเพื่อที่จะ ระดมความคิดข้อเสนอแนะให้เรา แล้ววันที่ ๑๕ เขาจะส่งมาให้ที่นี้ตามกำหนดที่ได้ตกลงไว้ แล้วก็สำหรับรายละเอียดที่หนึ่งนิดหนึ่งก็คือว่าประธาน ๒ ประธาน ประธานพรเพชร ประธาน ทินพันธุ์ เขาจะนั่งบัลลังก์เขา นะครับ แต่ว่าท่านประธานมีชัยเขาเชิญไปที่นั่งของที่เวลา ท่านนายกรัฐมนตรีแถลงในสภา ก็จะนั่งตรงนั้น แล้วพวกกรรมการเราก็นั่งอยู่ ๒ ปีกนั้น

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นภัสสร ๓/๗

วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙

ก็แล้วกัน นี่ก็เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา เป็นต้นไป สัก ๑๔.๓๐ นาฬิกา เป็นเวลาที่เราล็อกไว้
อาจจะเกินนิดหน่อยก็ตามเหตุตามควรของมันครับ รายละเอียดก็เป็นไปตามนี้ครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ เป็นการประชุมนอกรอบ จึงไม่ได้มีการบันทึก
การประชุม)

เลิกประชุมเวลา ๑๓.๓๕

กลุ่มงานฯ เลข ๕

สำนักฯ เลข ๕